

13 Haziran -11 Temmuz 2023

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

İçindekiler;

- Reeskontta Faiz Yükseltildi
- TCMB'den Kredi Kartı Faizlerinde Referans Oran Düzenlemesi
- TCMB'den Bankacılığa Yönelik İlk Sadeleştirme Adımı
- E-fatura Uygulamasında Kapsam Genişliyor
- TCMB'den Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Yönetmeliğinde Değişiklik
- KKM'de Stopaj Desteğinin Uzatılması Kararı Resmi Gazete'de
- Otomotivde '6 ay 6 bin kilometre' Düzenlemesi Uzatıldı
- Kırsal Kalkınma Projelerine 1,2 milyar TL Hibe Sağlanacak
- KDV'ye, Harçlara, Vergilere Yeni Zamlar

REESKONTTA FAİZ YÜKSELTİLDİ

Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tebliğiyle reeskont işlemlerinde iskonto faiz oranı yıllık yüzde 15,75'e çıkarıldı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranları ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranlarıyla ilgili değişikliğe gitti. Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğe göre, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 15,75 olarak belirlendi. Avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 16,75 olarak tespit edildi. Daha önce reeskont işlemlerinde uygulanan iskonto oranı yüzde 9,75, avans işlemlerinde uygulanan oran ise yüzde 10,75 seviyesindeydi. Reeskont, iskonto edilmiş, yani bir bedel karşılığı el değiştirmiş (iskonto) olan kıymetlerin, bir bedel karşılığında yeniden el değiştirmesi (reiskonto) anlamına geliyor. Merkez Bankası, bankacılık kesiminin geçici likidite ihtiyaçlarının karşılanması için, bankalar tarafından verilecek ticari senet ve vesikaları reeskonta kabul edebiliyor. Türkiye'de reeskont işlemindeki tüm koşul ve kurallar, Merkez Bankası tarafından belirleniyor. Bu işlemler için Merkez Bankası tarafından uygulanan faize "reeskont faiz oranı" adı veriliyor. Merkez Bankası reeskonta kabul edebileceği senetler karşılığında avans da verebiliyor.

TCMB'DEN KREDİ KARTI FAİZLERİNDE REFERANS ORAN DÜZENLEMESİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ticari müşterilerden alınacak ücretler ve kredi kartı faiz oranları tebliğinde değişikliğe gitti. Resmi Gazete'de yer alan karara göre daha önce TCMB sitesinde yüzde 0,81 olarak açıklanan Temmuz referans faiz oranı yüzde 1,36 olarak uygulanacak.

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

Sayı |10

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ticari müşterilere uygulanan ücretler ve kredi kartlarında azami akdi ve gecikme faizlerinde dikkate alınan referans oranla ilgili değişikliğe gitti. İlgili değişiklikle Resmi Gazete'de yayımlanan iki ayrı tebliğle yürürlüğe girdi. Daha önce her ayın sondan beşinci iş gününde ilan edilen referans oran bundan böyle bugünden sonra Para Politikası Kurulu toplantısı yapılması durumunda toplantının yapıldığı tarihte en güncel veriler dikkate alınarak hesaplanacak. Düzenlemeyle TCMB, bazı kredi faizlerinin üst sınırını belirleyen referans oranının Temmuz ayında yüzde 0,81 yerine yüzde 1,36 olarak uygulanmasına karar verdi.

TCMB'DEN BANKACILIĞA YÖNELİK İLK SADELEŞTİRME ADIMI

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğle menkul kıymet tesisiyle ilgili bankaların bilançolarındaki TL ağırlığı yükümlülüğü yüzde 60'tan yüzde 57'ye indirildi. Düzenlemeyle yükümlülüğünü yerine getiremeyen bankalara yönelik menkul kıymet tesisi oranı yüzde 10'dan yüzde 5'e indirildi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın geçtiğimiz cuma günü bankacılarla toplanmasının ardından düzenleme çerçevesindeki ilk gevşeme, menkul kıymet tesisi kapsamındaki bilançolardaki TL ağırlığıyla ilgili olarak geldi. Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğle menkul kıymet tesisi oranı kapsamında bilançolarda öngörülen TL ağırlığı yüzde 60'dan yüzde 57'ye çekildi. Yüksek menkul kıymet tutma yükümlülükleri nedeniyle son yaşanan kur yükselişi, birçok bankanın bilançosunda TL'nin ağırlığını yüzde 60'ın altına indirmişti. Bununla birlikte yüzde 10 olan menkul kıymet tesis oranı da yüzde 5'e indirildi.

E-FATURA UYGULAMASINDA KAPSAM GENİŞLİYOR

Gelir İdaresi Başkanlığının, kağıt ortamında düzenlenen fatura, defter ve irsaliye gibi çok sayıda evrakın elektronik olarak düzenlenmesi için başlattığı dijital dönüşüm sürecinin kapsamına, 1 Temmuz'dan itibaren yeni mükellefler dahil edilecek. Son düzenleme ile yeni mükellef gruplarının da e-faturaya geçmesi sağlanacak. Buna göre, brüt satış hasılatı 2022 yılı için 3 milyon lira ve üzeri olan mükellefler, 1 Temmuz'dan itibaren sektör ayrımı olmadan e-faturaya geçmek zorunda olacak. Gerek kendi siteleri gerekse de internet satış platformları üzerinden veya her türlü elektronik ortamda mal veya hizmet satışı gerçekleştiren mükelleflerden, 2022 yılı için 500 bin lira ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlar da bu zorunluluğa dahil edilecek. Gayrimenkul veya motorlu taşıt, inşa, imal, alım, satım veya kiralama işlemlerini yapanlar ile bu işlemlere aracılık faaliyetinde bulunan mükelleflerden, 2022 yılı için 500 bin lira ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanların da 1 Temmuz'dan sonra e-faturaya veya e-arşiv faturaya geçmesi gerekecek.

TCMB'DEN ÖDEME VE ELEKTRONİK PARA KURULUŞLARI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı İle Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ve ilgili tebliğde değişikliğe gitti. TCMB tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e göre, 1 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmeliğin geçici birinci maddesinin birinci, beşinci, dokuzuncu, on birinci, on yedinci ve on sekizinci fıkralarında

yer alan "30 Haziran 2023 tarihine kadar" ibareleri "30 Eylül 2023 tarihine kadar" şeklinde değiştirildi. Değişiklik tebliğine göre 1 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin tebliğin geçici birinci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "30 Haziran 2023 tarihine kadar" ibareleri "30 Eylül 2023 tarihine kadar" olarak değiştirildi.

KKM'DE STOPAJ DESTEĞİNİN UZATILMASI KARARI RESMİ GAZETE'DE

KKM hesaplarında yüzde 0 stopaj uygulamasının yıl sonuna kadar uzatılması kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Kur Korumalı Mevduat hesaplarında yüzde 0 stopaj uygulamasının yıl sonuna kadar uzatılması kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Uygulama bu ay sonunda sona eriyordu. Öte yandan diğer mevduat hesaplarında vadelere göre değişen stopaj oranları da sabitlendi. Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ve katılım bankalarının döviz katılma hesaplarına ödenen kâr payları için vadelerine göre yüzde 20 ve yüzde 18 olarak uygulanan tevkifat oranları vadesiz, ihbarlı, özel cari hesaplar ve vadeli hesaplarda yüzde 25 olarak belirlendi.

OTOMOTİVDE '6 AY 6 BİN KİLOMETRE' DÜZENLEMESİ UZATILDI

Ticaret Bakanlığı otomotiv sektöründe '6 ay 6 bin kilometre' kısıtlamasına ilişkin düzenlemenin uygulama süresinin 1 Ocak 2024 tarihine kadar 6 ay süreyle uzatıldığını belirtti. Otomotiv sektöründe yüksek fiyatlar şikayet konusu olmaya devam ederken Ticaret Bakanlığı bu yönde daha önce çıkarılmış '6 ay 6 bin kilometre' düzenlemesinin uzatıldığını belirtti. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, '6 ay 6 bin kilometre' kısıtlamasına ilişkin düzenlemenin uygulama süresi

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

Sayı |10

1 Ocak 2024 tarihine kadar 6 ay süreyle uzatıldı. Ticari faaliyet olduğu değerlendirilen tüm bireysel satışlar '6 ay-6 bin kilometre' kısıtlama düzenlemesi kapsamında, Bakanlık tarafından düzenli olarak denetlenecek, mevzuata aykırılık halinde bu satıcılar hakkında idari para cezası uygulanacak. Ayrıca, anılan satışlara ilişkin kayıtlar ile denetim sonuçları kayıt dışı kazancın vergilendirilmesini sağlamak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile düzenli olarak paylaşılacak.

KIRSAL KALKINMA PROJELERİNE 1,2 MİLYAR TL HİBE SAĞLANACAK

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, kırsalı kalkındıracak projelere 1 milyar 222 milyon TL hibe desteği sağlanacağını ifade etti. Yumaklı, sosyal medya hesabından, kırsal kalkınma desteklerine ilişkin paylaşımda bulundu. Hibe tutarına ilişkin bilgi veren Yumaklı, "Kırsalı kalkındıracak projelere 1 milyar 222 milyon TL hibe desteği sağlayacağız. Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi kapsamında projeleri uygun bulunan ve hibe almaya hak kazanan üreticilerimize hayırlı olsun. Türkiye Yüzyılı, üretimin ve üreticinin yüzyılı olacak." değerlendirmesini yaptı. Afet bölgesinde 83 projeye 222 milyon TL hibe Tarım ve Orman Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi, Modern Basınçlı Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi ve Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi'ne yönelik başvurular sonuçlandı. Başvuruları uygun bulunan yatırımcılara verilecek hibe 1 milyar 222 milyon TL'yi bulacak.

KDV'YE, HARÇLARA, VERGİLERE YENİ ZAMLAR

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzası ile Resmî Gazete'de yayımlanan değişikliklerle KDV oranlarına, harçlara ve vergilere yeni zamlar geldi:

- %8 olarak uygulanan KDV oranı %10'a, %18 olarak uygulanan oran da %20'ye çıkarıldı. Temel gıda ürünlerini kapsayan %1'lik KDV diliminde değişiklik yapılmadı.
- Sabun, şampuan, deterjan, dezenfektanlar, ıslak mendil, tuvalet kağıdı, kağıt havlu, kağıt mendil ve peçete gibi kişisel hijyen ürünlerinin KDV dilimi yükseltildi, bu ürünlerin KDV oranı %8'den %20'ye çıkarıldı.
- Benzin, tütün, alkollü içecekler, mobilya ve elektronik cihazların KDV oranları %20 oldu.
- Araç alımlarında uygulanan ÖTV, KDV'li fiyat üzerinden hesaplandığından ötürü (bkz. önceki yazımız "ÖTV: Verginin vergisinin vergisi") %80 ÖTV diliminde bulunan araçların ÖTV oranları da %112'den %116'ya yükselmiş oldu.
- Harçlar kanununa bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlar %50 oranında artırıldı. Buna göre pasaport, noter ve vize harçları ile çalışma izni, ipotek, dava, yargı, gemi-liman, ruhsat ve diploma harçları %50 zamlandı. Trafik harçları kapsamında bulunan sürücü belgesi harçları ise kapsam dışında tutuldu.
 - Yurt dışı çıkış harcı 150 liradan 225 liraya yükseldi.
 - IMEI kayıt harcı olarak da bilinen, "ticari mahiyette olmaksızın, yolcuların kendi kullanımları için yurt dışından getirdikleri telefon kullanım izin harcı" 6,091 liradan 20 bin liraya çıkarıldı.
 - Böylece IMEI kayıt harcına %228 zam yapılırken; 2017 yılında 149 lira olan IMEI kayıt harcı, 6 yılda 134 katına çıkmış oldu.
 - BBC Türkçe'de yer alan habere göre; Birleşik Krallık'ta ~58 bin liraya (£1.749) satılan iPhone 14 Pro Max 1 TB, ülkemizde kaydedilince 78 bin liraya mal oluyor. Cihazın Türkiye satış fiyatıysa 86 bin lira.

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

Sayı | 09

- Tüketici kredilerinde %10 olarak uygulanan Banka Sigorta Muamele Vergisi (BSMV) %15 oldu.
- Spor müsabakalarına dayalı bahislerdeki vergi oranları %10'a çıkarıldı. Bu oran at yarışlarında %14, diğer şans oyunlarında ise %20 olarak değiştirildi.

Kaynakça;

- 1.T.C. Resmi Gazetesi
- 2.Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- 3.Ekonomim.com
4. A Posta Gündem